

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ
БАЊА ЛУКА
Трг Републике Српске 1

Број: 15.04-96-95/15

Датум: 07.09.2020. године

Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске рјешавајући по захтјеву „БУК“ д.о.о. Источно Сарајево, Војводе Радомира Путника 38/1, 71123 Источно Сарајево, за обнављање еколошке дозволе за постројење МХЕ „Слапи“ на Касиндолској ријеци, на територији општина Источно Ново Сарајево, Источна Илиџа и Трново, инсталисане снаге 0,925 MW, а на основу члана 94. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, бр. 71/12, 79/15 и 70/20), члана 2. Правилника о постројењима која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12), члана 5. Правилника о поступку ревизије и обнављања еколошких дозвола („Службени гласник Републике Српске“, бр. 28/13 и 104/17), члана 82. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 115/18) и члана 190. Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске“, бр. 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18)

д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Обнавља се рјешење овог министарства, број 15.04-96-95/15 од 10.09.2015. године, којим је издата еколошка дозвола одговорном лицу „БУК“ д.о.о. Источно Сарајево, за МХЕ „Слапи“ на Касиндолској ријеци, на територији општина Источно Ново Сарајево, Источна Илиџа и Трново, инсталисане снаге 0,925 MW, са роком важења 10.09.2025. године, под сљедећим условима:
2. Погони и постројења за која се обнавља еколошка дозвола су:
 - 2.1. Хидроенергетско тлачно-проточно постројење МХЕ „Слапи“, којег чине:
 - Водозахват – лоциран на десној обали ријеке 900 m југоисточно од насеља Слапи, који се састоји од успорног (преградног) прага и таложнице, са котом захвата у ријеци 715,00 m.n.m.
 - Тлачни челични цјевовод дужине 1295,88 m
 - Машинско постројење са приступним путем - на лијевој обали Касиндолске ријеке око 350 m југозападно (низводно) од насеља Слапи са котом генераторске плоче 641,00 m.n.m.
3. Одговорно лице „БУК“ д.о.о. Источно Сарајево, дужно је да:
 - 3.1. Испуни основне обавезе заштите животне средине, у складу са чланом 83. Закона о заштити животне средине током рада и престанка рада постројења.

3.2. Примјени мјере ублажавања негативних утицаја на животну средину и мониторинг емисија, током рада и престанка рада постројења, у складу са достављеном документацијом за издавање еколошке дозволе, а посебно:

3.2.1. Мјере за заштиту ваздуха

За вријеме изградње:

- Приликом транспорта изразито сувог прашинастог материјала, уколико возило иде у јавни саобраћај, материјал прекрити заштитном церадом.
- Током застоја или било какве обуставе рада механизације искључити моторе.
- Брзину и рад транспортних средстава прилагодити условима пута.
- Вршити редовне и ванредне техничке прегледе машина и возила која ће се користити приликом изградње објеката.
- Користити уређаје, возила и постројења која су са минималним утицајем на квалитет ваздуха.
- Обавезно користити нискосумпорна горива као енергенте.
- Примјенити све мјере неопходне да дисперзија лебдећих честица у ваздуху буде што мања, током извођења грађевинских радова (ископ, утовар и истовар материјала), ублажавати мјерама заштите којима се емисије лебдећих честица доводе у граничне вриједности (оптимална влажност материјала, квашење и орошавање материјала).
- Редовно одржавати и квасити приступне и друге градилишне путеве као и манипулативне платое.
- У циљу оцјене утицаја радова на изградњи предметног постројења на стање квалитета ваздуха, вршити праћење концентрације загађујућих материја у ваздуху током изградње.

У току експлоатације:

- У току експлоатације предметног енергетског постројења нису потребне посебне мјере заштите ваздуха јер је технолошки процес производње електричне енергије такав да нема утицаја на ваздух.
- У случају поправки, ремонта или текућег одржавања користити уређаје или возила са минималним утицајем на квалитет ваздуха.

3.2.2. Мјере за заштиту воде и мјере за заштиту земљишта

За вријеме изградње:

- Придржавати се мјера за уређење простора у току извођења радова на изградњи кроз придржавање услова наведених у пројектној документацији и локацијској сагласности.
- Теретна возила и друга возила, који ће одвозити/довозити грађевински материјал и слично, прије изласка на саобраћајнице очистити од остатака земље која се може наћи на точковима возила у складу са Законом о безбједности саобраћаја на путевима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 63/11).
- Успоставити систем управљања отпадним водама већ у фази организације градилишта тако да се прилазне саобраћајнице и манипулативне површине изградње на начин да буде обезбјеђен одвод површинских вода, као и прилагођеност предвиђеној фреквенцији и терету транспортних возила који ће се кретати на наведеној локацији.
- На градилишту користити преносне еколошке санитарне тоалете.

- Тоалете редовно одржавати и празнити у сарадњи са најближом овлашћеном службом.
- Све манипулације са нафтом и њеним дериватима у процесу грађења обављати уз максималне мјере заштите.
- Осигурати довољне количине апсорбената за упијање нафте у случају њеног просипања.
- Забрањено је прати машине и возила у зони радова.
- Добром организацијом и надзором минимизирати могућност инцидентног загађења воде и земљишта.
- Течна горива чувати у затвореним посудама, смјештеним на сигурном мјесту по могућности у бетонираном базену.
- Уколико дође до излијевања горива одмах приступити санацији загађене површине.
- Због могућности цурења горива и мазива не користити неисправне машине, а сервисирање машина не обављати на градилишту.
- Евентуално претакање горива вршити на мјестима са одговарајућом непропусном заштитом како не би дошло до просипања горива по земљишту.
- Водонепропусни плато за смјештај механизације изградити тако да се успостави и систем за сакупљање воде са њега, са сепаратором уља и суспендованих честица на ком би се сва прикупљена вода са овог платоа пречишћавала прије упуштања у реципијент.
- На свим манипулативним површинама и простору за смјештај механизације пројектовати и изградити одговарајуће сепараторе уља за фазу изградње и експлоатације.
- Забрањено је истресање ископаног материјала на обалу ријеке и у водоток.
- Прије почетка изградње, одлагалишта грађевинског материјала планирати на локалитетима гдје ће бити најмање штете за биљни покров.
- Ако се током ископа појави и одређена количина хумуса, исти депоновати на посебна мјеста гдје ће бити изолован од утицаја других материјала из ископа као и загађена хемикалијама (моторна уља, нафта и сл. из механизације која се користи на градилишту).
- Уклоњени хумус оставити за касније хортикултурно уређење локације градилишта чиме ће се умањити деградација земљишта.
- Правилно одлагати комунални отпад до преузимања од стране надлежне комуналне службе.
- Заштитити површине осјетљиве на ерозију средствима стабилизације која спречавају ерозију и наношење еродираниог материјала у водоток.
- Након завршетка градње околни простор уредити и ослободити остатка грађевинског материјала.
- Извршити санацију површина које су деградирани радовима а затим извршити озелењавање деградираних површина садњом аутохтоног биљног материјала, како би се обезбиједила могућност за обнављање флоре и фауне на локацији.
- Није дозвољено извођење радова којим би се реметио или мијењао правац водотока као ни радова на регулацији ријечног корита без претходне сагласности надлежне установе.
- Прије отпочињања грађевинских радова, прибавити Водну сагласност надлежне установе.

- Траса будућег далековода којим ће МХЕ бити спојена са главним водовима електроенергетског система, мора бити пројектована уз минимално нарушавање животне средине.

У току експлоатације:

- За предметно постројење прибавити водну дозволу у складу са Законом о водама („Службени гласник Републике Српске“ број 50/06, 92/09, 121/12 и 74/17) и поштовати све услове из исте.
- Прелив на водозахвату мора да омогући пропуштање неопходног еколошки прихватљивог протока (биолошког минимума), према одредбама члана 66. Закона о водама („Службени гласник Републике Српске“, број 50/06, 92/09, 121/12 и 74/17).
- Вршити континуирано праћење хидролошких параметара квалитета површинских вода.
- Вршити контролу испуштања биолошког минимума низводно од водозахватне грађевине путем аутоматске водомјерне станице.
- Испод трансформаторског постројења машинске зграде, као и испод турбине изградити непропусне танкване, уљне базене запремине довољне да могу примити евентуално исцурјело турбинско или изолационо уље из система машинске зграде.
- Оборинске отпадне воде са манипулативних и радних површина машинског постројења одводити путем сливника и таложника са решетком у крајњи реципијент.
- Одржавати у функционалном стању сливнике сливнике и таложника са решетком.
- Правилним управљањем при испуштању воде намијењених одржавању биолошког минимума осигурати одржавање живота акватичних заједница, устаљен режим и квалитет воде у ријечном кориту ријеке низводно од објеката МХЕ.
- Уколико експлоатацијом и функционисањем предметног објекта, дође до промјене природног режима вода, а то проузрокује штете било каквог карактера инвеститор је обавезан да узроке штете отклони, а штету надокнади.
- На локацију може бити допуштен приступ само запосленом или овлашћеном особљу.
- **Само пречишћене воде (без присуства других честица) уводити у крајњи реципијент, у складу са Правилником о условима за испуштање отпадних вода у површинске воде („Службени гласник Републике Српске“, број 44/01).**

3.2.3. Мјере за управљање отпадом

За вријеме изградње:

- Забрањено је депоновање било каквог отпада на локацији.
- Селектовано сакупљати грађевински отпад и комунални отпад.
- Начин збрињавања грађевинског и другог отпада, количине материјала које ће се одстранити приликом извођења радова и план одлагања овог материјала, морају бити саставни дио Елабората о уређењу градилишта.
- Уколико дође до неконтролисаног истицања опасних материја (гориво и уље) обезбиједити довољне количине адсорбенса и адекватне посуде за прихватање горива, а коначно збрињавање ове врсте отпада извршити од стране овлаштене институције.
- Све врсте опасног отпада, контаминираног уљима и мастима, одлагати одвојено од других врста отпада, и то у затворене водонепропусне контејнере, те одвозити у сарадњи са овлашћеним предузећем за третман оваквих врста отпада.

- Отпад који настане током извођења радова, одвајати према врстама и одлагати у водонепропусне контејнере.
- Загађено земљиште које се одстрани одложити у водонепропусни контејнер намјењен за одлагање опасног отпада.
- Отпадна уља и мазива одлагати у посебним бачвама направљеним од отпорног материјала и складиштити на одговарајућој отпорној и наткривеној подлози, те испоручивати овлаштенем предузећу.
- Поступити по Акционом плану заштите у случају просипања опасних материја у циљу спречавања загађења земљишта и површинских и подземних вода.
- Уредити мјеста за привремено одлагање отпада (водонепропусна површина заштићена од атмосферског утицаја) или одлагање вршити у контејнере веће запремине до преузимања сакупљеног отпада од стране овлаштених и надлежних институција.
- Плутајући нанос, који ће се сакупљати на водозахвату, редовно сакупљати и збрињавати од стране надлежне службе.
- Искориштене нафтне деривате (уља и мазива) сакупљати и складиштити у металну бунду, заштићену од атмосферског утицаја и приступа неовлаштених лица, до збрињавања са овлаштеним оператером за ову врсту отпада.
- Прикупљени отпад класификовати према Каталогу отпада и збрињавати га са овлаштеним оператерима.

За вријеме експлоатације:

- Придржавати се Плана управљања отпадом за пословни објекат, припремљеног у складу са чланом 22. Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, бр. 111/13, 106/15, 16/18 и 70/20) и водити евиденцију о врстама, количини, мјесту настанка и третману отпада.
- Употребљени апсорбент за прикупљање евентуално просутих количина опасних материја збринуте као опасни отпад.
- Настали отпад на предметном локалитету селективно одлагати у намјенске канте – контејнере, контејнери морају бити наткривени и на водонепропусној површини и прописно обиљежени врстом и опасности отпада.
- Закључити Уговор за управљање отпадом за опасни и неопасни отпад.
- Спријечити неконтролисано расипање отпада.
- Одговорно лице је дужно водити дневну евиденцију о отпаду који настаје обављањем активности у предметном објекту у складу са Правилником о методологији прикупљања података о отпаду и њиховој евиденцији („Службени гласник Републике Српске“, број 71/15).
- Закључити уговоре са овлаштеним оператерима за збрињавање неопасног и опасног отпада класификованог по Правилнику о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник Републике Српске“, број 19/15, 79/18).
- Најстроже је забрањено депоновање било које врсте отпада на предметној локацији, сав вишак земље, настао у фази припреме терена мора се уклонити.
- Редовно одржавати и чистити уљну јаму лоцирану испод трансформатора.
- Амбалажу од искоришћеног средства за подмазивање одвојено сакупљати од осталих врста отпада и као опасан отпад збрињавати од стране овлашћене институције.
- Опасни отпад збрињавати у сарадњи са овлашћеном институцијом за збрињавање опасног отпада, и о томе водити евиденцију.

- Врсте отпада које настају радом постројења и које се морају адекватно збринуте:

Шифра	Назив отпада
13 02 07*	Одмах биоразградива моторна уља, уља за мјењаче и подмазивање
13 03 07*	Минерална нехлорована уља за изолацију и пренос топлоте
15 01 10*	Амбалажа која садржи остатке опасних супстанци или је контаминирана опасним супстанцама
15 02 02*	Апсорбенти, материјали за филтере (укључујући филтере за уље који нису другачије спецификовани), крпе за брисање, заштитна ођећа, који су контаминирани опасним супстанцама
15 02 03	Апсорбенти, материјали за филтере, крпе за брисање и заштитна ођећа другачији од оних наведених у 15 02 02
16 02 16	Компоненте уклоњене из одбачене опреме другачије од оних наведених у 16 02 15
20 01 36	Одбачена електрична и електронска опрема другачија од оне наведене у 20 01 21, 20 01 23 и 20 01 35
20 01 38	Дрво другачије од оног наведеног у 20 01 37
20 01 40	Метали
20 02 02	Земља и камен

Опасни отпад има ознаку звјездице (*)

3.2.4. Мјере заштите од буке

За вријеме изградње:

- Грађевинске радове изводити у одређеним временским интервалима и према одговарајућим прописима и стандардима у складу са Правилником о дозвољеним границама интензитета звука и шума („Службени лист СР БиХ“, број 46/89).
- Ако се појави потреба (жалбе становника у околини извођења радова) извршити мониторинг нивоа буке у току извођења радова на изградњи МХЕ у животној средини.
- Забрањено је кориштење грађевинских машина у ноћном периоду и рад истих ограничити на радне сате и дане у седмици.
- Радници на градилишту дужни су да користе заштитну опрему против буке (штитнике за уши).
- У случају да ниво буке прекорачи дозвољене вриједности, забранити кориштење механизације која производи недозвољено велику буку, односно користити модерну и исправну механизацију.
- Заштиту од штетног дејства буке обезбиједити мјерама техничке заштите и средствима заштите на раду.

У току експлоатације:

- Заштиту околине од повећане буке настале у процесу рада, довести у дозвољени ниво употребом машина које не емитују повећан ниво буке те звучном изолацијом извора буке или објеката.
- Формирати зелени појас од високе вегетације и тиме ублажити негативан утицај.
- Уређаји, опрема и машине који емитују буку морају бити атестирани, односно морају бити тако конструисани или изоловани, да у спољну средину не емитују буку преко дозвољеног нивоа (Правилник о дозвољеним границама звука и шума, „Службени лист СР БиХ“, број 46/89).

3.2.5. Мјере за заштиту пејзажа

За вријеме изградње:

- Радове изводити искључиво у просторном обухвату који ће бити утврђен у пројекту.
- Ограничити крчење и скидање вегетације само на површинама гдје је то неопходно.
- Забрањује се извођење било којих других радова осим предвиђених пројектом.
- Није дозвољено извођење радова којим би се реметио или мијењао правац водотока, као ни радови на регулацији ријечног корита без претходне сагласности надлежних институција.
- Најстроже је забрањено депоновање било које врсте отпада на предметној локацији, без за то потребних одобрења.
- Трасе будућих далековада којима ће МХЕ бити спојени са главним водовима електрениергетског система морају бити пројектовани уз минимално нарушавање природних и амбијенталних вриједности.
- Након извршених радова обавезно спровести мјере рекултивације и санације терена, како би исти подсјећао на првобитно стање.
- Послије завршетка изградње свих објеката предвидјети потпуно уређење простора.
- Након одношења лагерованог материјала за то употребљене површине уредити према пројекту рекултивације.
- Читав простор око главних објеката система након завршетка изградње хортикултурно уредити на начин да визуелно оплемени простор.
- Пејзажно уређење локације извести уз употребу искључиво аутохтоне вегетације.

У току експлоатације:

- Одржавати уређене и чисте обале.
- Имплементацијом квалитетног пројекта вањског и хортикултурног уређења допринјети добром уклапању и прихватљивости новоформираних објеката у амбијенталну цјелину.

3.2.5. Мјере за заштиту флоре и фауне

За вријеме изградње:

- Заштиту копненог и воденог екосистема подручја ускладити са законским прописима, нормативима, стандардима за ову област.
- У циљу заштите копнених екосистема вршити адекватан одабир позајмишта, привремених одлагалишта материјала, трасирање привремених прилаза за механизацију уз консултације са стручњацима из области заштите животне средине.
- У циљу заштите ихтиофауне Касиндолске ријеке, у току градње поштовати све мјере прописане кроз мјере заштите вода.
- У циљу заштите вегетације и непотребног још већег уништавања биљног фонда на овом подручју ограничити крчење вегетације и кретање грађевинских машина, механизације и транспортних средстава искључиво у простору одобреном по Главном пројекту.
- У циљу заштите околне фауне и њеног што мањег узнемиравања користити технички исправну грађевинску механизацију са што мањим степеном емисије штетних продуката сагоријевања, буке и вибрација, организацијом градилишта и фазним начином изградње бране омогућити пролазе, приступе појилиштима, хранилиштима и сл.

- Што већи дио објеката реализовати у кориту за велику воду, на сувом, а затим у маловодном дијелу године под заштитом привремених загата реализовати дио објекта који се налази у проточном дијелу корита.
- За заштиту риба, организацију градилишта обављати уз следеће услове:
 - Све вријеме током грађења обезбједити несметану проточност корита, како не би биле угрожене рибе на низводним дионицама.
 - При реализацији привремених загата у току ријеке, ради реализацији фазе преграђивања основног корита, морају се предузети све мјере за заштиту риба.
 - Евентуално заробљене рибе унутар привремених загата под контролом чланова риболовачке организације пребацити у проточни дио корита.
 - Све активности на градилишту које имају интеракције са рибљим популацијама обављати у координацији са риболовачком организацијом и надлежном инспекцијом.
 - Након завршетка радова посебну пажњу посветити фази спуштања затварача на водозахвату, ради пуњења система МХЕ.
 - У тој фази динамику спуштања затварача прилагодити захтјеву да се обезбједи неопходна проточност на низводном току ријеке.
- Приликом изградње хидроенергетског објекта одговорно лице је дужно да са корисником риболовне зона закључи уговор о очувању рибљег фонда у складу са Законом о рибарству „Службени гласник Републике Српске“, број 72/12).
- Радове на изградње МХЕ обуставити или свести на најмању могућу мјеру за вријеме мријешћења рибе, односно у периоду март - мај и новембар - децембар.
- Што већи дио објеката реализовати у кориту за велику воду, на сувом.

У току експлоатације:

- За побољшање изгледа пејзажа, све површине у зони акумулације препустити природној сукцесији заједница, а све слободне површине предвиђеног захвата озеленити аутохтоном вегетацијом.
- Посебну пажњу посветити заштити ихтиофауне.
- Одржавати у функционалном стању изграђену рибљу стазу у складу са Законом о рибарству.
- Изградити објекте у склопу МХЕ „Слапи“ који ће омогућити миграцију риба узводно.
- Строго се придржавати свих одредби дефинисаних у члановима 73. и 74. Закона о рибарству.
- Вршити интензивна порибљавања, односно ихтиофаунистичку ревитализацију, и то успостављањем квалитативног и квантитативног стање ихтиомасе.
- Порибљавање вршити два пута годишње, у прољетно - љетном и јесенском периоду.
- Поред изградње рибљих стаза, предузети и следеће мјере заштите живог свијета Касиндолске ријеке:
 - одабрати улазне водозахватне објекте са заштитом за рибе у циљу одвраћања рибе од кретања у правцу водозавата;
 - одабрати турбине са заштитом за рибе (концепција: одвраћање рибе од кретања у правцу турбина);
 - у сарадњи са локалним спортско - риболовним друштвима континуирано пратити стање рибље популације у низводним и узводним дијеловима ријеке у односу на постројење и узети активно учешће у порибљавању, односно обнављању рибљег фонда;

- Утврдити поремећај миграторних путева (првенствено узводно), као и природне равнотеже и прираста ихтиофауне и других акватичних организама, те у складу са Законом о рибарству и Законом о заштити природе урадити План санације и редовног вјештачког порибљавања и одржавања аутохтоних врста;
- евентуалне поремећаје природне равнотеже природног прираста пратити и одржавати на оптимум;
- на преградном мјесту - водозахвату одржавати еколошки прихватљиви проток те у току експлоатације овог хидроенергетског објекта безусловно поштовати водoprивредни и биолошки минимум у циљу заштите цијелог екосистема, поготово у сушном периоду, те проводити мјере управљања водним ресурсом, сагласно Водној дозволи;
- одржавати систем за спречавање продирања риба у постројења хидроелектрана;
- омогућити постављање знакова којима се обиљежавају рибарска подручја;
- забранити риболов у ужој околини објекта МХЕ;
- у циљу заштите популације ихтиофауне, осим предвиђених мјера строго се забрањује уношење (намјерно или случајно) нових врста риба;
- строго контролисати рад МХЕ у вријеме мријеста рибе.

3.2.6. Мјере за заштиту културно – историјског и природног наслеђа

- Уколико се у току радова на изградњи МХЕ и приступног пута наиђе на археолошки локалитет, а нарочито ако се претпоставља да има статус природног добра, о томе обавијестити Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа и предузети све мјере како се културно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица, према члану 84 Закона о културним добрима РС („Службени гласник Републике Српске“, број 11/95).
- У случају проналаска археолошког налазишта одмах обуставити даље радове и обавијестити Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа.
- Уколико се у току извођења радова на изградњи МХЕ наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минеролошко-петрографског поријекла, а за које се претпоставља да има својство споменика природе о томе обавијестити Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа и предузети све мјере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица, у складу са Законом о заштити природе („Службени гласник Републике Српске“, број 20/14).

3.2.7. Мјере заштите здравља људи

За вријеме изградње:

- За вријеме извођења радова, строго забранити улаз незапосленим лицима.
- У случају повреде радника, поступити према Правилнику о садржају и начину издавања образаца извјештаја о повреди на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом („Службени гласник Републике Српске“, број 66/08).
- Придржавати се Закона о заштити на раду („Службени гласник Републике Српске“, број 01/08, 13/10) и подзаконске легислативе везане за област заштите на раду.
- Градилиште оградити.
- Организацију градилишта извести уз неопходност обезбјеђења нормалног функционисања околног простора.

- Извођење објекта извести уз поштовање свих важећих прописа, укључујући и заштиту на раду.

У току експлоатације:

- Мјере заштите здравља становништва у току експлоатације нису потребне, поготово ако се у обзир узме чињеница да у ближој околини нема насеља, али сарађивати и помагати становништву и рекреативцима да се адаптирају новом просторном садржају и искористе могућности за развој привредних и рекреацијских активности.
- Уколико се након пуштања у рад МХЕ „Слапи“ појаве било који негативни утицаји на здравље људи, обавеза одговорног лица је да о томе обавјести Министарство здравља и социјалне заштите.

3.2.8. Мјере након затварања постројења

- Локацију постројења вратити у задовољавајуће стање, уклонити сав материјал и терен локације рекултивисати (затравнити, нанијети слој хумуса и озеленити предметну површину.
 - Извршити озелењавање кориштених површина на локацији.
4. Приликом рада постројења не смију се прекорачити граничне вриједности за загађујуће материје и то:
- 4.1. Вриједности квалитета ваздуха морају бити усклађене са граничним вриједностима нивоа загађујућих материја у ваздуху утврђене Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха („Службени гласник Републике Српске, број 124/12).

Период узимања средње вриједности мјерења	Гранична вриједност	Граница толеранције	Толерантна вриједност
Сумпор-диоксид			
Један сат	350 µg/m ³	150 µg/m ³	500 µg/m ³
Један дан	125 µg/m ³	-	125 µg/m ³
Календарска година	50 µg/m ³	-	50 µg/m ³
Азот-диоксид			
Један сат	150 µg/m ³	75 µg/m ³	225 µg/m ³
Један дан	85 µg/m ³	40 µg/m ³	125 µg/m ³
Календарска година	40 µg/m ³	20 µg/m ³	60 µg/m ³
Суспендоване честице PM₁₀			
Један дан	50 µg/m ³	25 µg/m ³	75 µg/m ³
Календарска година	40 µg/m ³	8 µg/m ³	48 µg/m ³
Суспендоване честице PM_{2.5} СТАДИЈУМ 1			
Календарска година	25 µg/m ³	5 µg/m ³	30 µg/m ³
Суспендоване честице PM_{2.5} СТАДИЈУМ 2			
Календарска година	20 µg/m ³	-	20 µg/m ³
Олово			
Један дан	1 µg/m ³	-	1 µg/m ³
Календарска година	0,5 µg/m ³	0,5 µg/m ³	1 µg/m ³

Бензен			
Календарска година	5 µg/m ³	3 µg/m ³	8 µg/m ³
Угљен-моноксид			
Максимална дневна осмочасовна средња вриједност	10 mg/m ³	6 mg/m ³	16 mg/m ³
Један дан	5 mg/m ³	5 mg/m ³	10 mg/m ³
Календарска година	3 mg/m ³	-	3 mg/m ³

Циљна вриједност за суспендоване честице PM_{2.5}

Период узимања средње вриједности мјерења	Циљна вриједност
Календарска година	25 µg/m ³

Циљна вриједност за приземни озон

Циљ	Период рачунања просјечне вриједности	Циљна вриједност
Заштита здравља људи	Максимална дневна осмочасовна средња вриједност	120 µg/m ³
Заштита вегетације	Од маја до јула	18 000 µg/m ³

Циљна вриједност за арсен, кадмијум, никл и бензо(а)пирен

Загађујућа материја	Циљна вриједност
Арсен	6 ng/m ³
Кадмијум	5 ng/m ³
Никл	20 ng/m ³
Бензо(а)пирен	1 ng/m ³

4.2. Дозвољени нивои вањске буке према Правилнику о дозвољеним границама интензитета звука и шума („Сл. лист СРБих“, број 46/89):

Подручје (зона)	Намјена подручја	Највише дозвољени нивои вањске буке dB (A)	
		Еквивалентни нивои L _{eq}	
		Дан	Ноћ
I	Болничко, љечилишно	45	40
II	Туристичко, рекреацијско, опоравилишно	50	40
III	Чисто стамбено, васпитно-образовне и здравствене институције, јавне зелене и рекреационе површине	55	45
IV	Трговачко, пословно, стамбено и стамбено уз саобраћајне коридоре, складишта без тешког транспорта	60	50
V	Пословно, управно, трговачко, занатско, сервисно	65	60
VI	Индустријско, складишно, сервисно и саобраћајно подручје без станова	70	70

Дјеловање буке изван локације постројења не смије да прелази дозвољену границу за другу, односно трећу зону, с обзиром да се у овом случају ради о овој намјени подручја.

4.4. Максимално дозвољене количине (МДК) опасних и штетних материја за индустријска и пољопривредна земљишта према доступним међународним стандардима и прописима:

Редни број	Елемент	Индустријско земљиште	Пољопривредно земљиште (mg/kg)			
		Холандски стандарди 2009, интервентне вриједности	The European Council Regulation EEC No 2092/91	Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у пољопривредном земљишту и води за наводњавање и методама за њихово испитивање („Службени гласник Републике Српске“ број 56/16)		
				Пјесковито земљиште	Прашкасто-иловасто земљиште	Глиновито земљиште
1.	Олово (Pb)	530	100	50	100	150
2.	Никл (Ni)	210	50	30	50	75
3.	Кадмијум (Cd)	12	2	0,5	1,0	2
4.	Хром (Cr)	380	150	40	80	120
5.	Цинк (Zn)	-	-	60	150	200
6.	Жива (Hg)	-	-	0,5	1	1,5

4.5. Граничне вриједности за квалитет воде, у складу са Правилником о условима испуштања отпадних вода у површинске воде („Службени гласник Републике Српске“, број 44/01):

Редни број	Параметар	Јединица мере	Гранична вредност
1.	Температура воде	°C	30
2.	pH		6,5-9,0
3.	Алкалитет	mg. CaCO ³ /l	-
4.	Електропроводљивост	µS/cm	-
5.	Остатак испарења-укупни	mg/l	-
6.	Остатак-нефилтрабилни	mg/l	35
7.	Остатак-филтрабилни	mg/l	-
8.	Суспендоване материје по <i>Imhoff-u</i>	ml taloga/l	0,5
9.	Растворени кисеоник	mg/l	-
		% засићења	
10.	НРК	mg/l	125
11.	ВРК ₅	mg/l	25
12.	Амонијачни азот	mg/l	10
	Амонијак	mg/l	-
13.	Нитритни азот	mg/l	1
14.	Нитратни азот	mg/l	10
15.	Укупни азот	mg/l	15
16.	Укупни фосфор	mg/l	3

17.	Масти и уља	mg/l	-
18.	Гвожђе	mg/l	2 000
19.	Кадмијум	mg/l	10
20.	Манган	mg/l	500
21.	Никл	mg/l	10
22.	Олово	mg/l	10
23.	Укупни хром	mg/l	100
24.	Цинк	mg/l	1 000

Граничне вриједности за квалитет површинских вода у складу са Уредбом о класификацији вода и категоризацији водотока („Службени гласник Републике Српске“, број 42/01):

Параметар	Класа квалитета површинских вода				
	I	II	III	IV	V
pH – вриједност	6,8–8,5	6,8–8,8	6,5-9,0	6,5–9,5	<6,5;>9,5
Алкалитет, као CaCO ₃ , g/m ³	>175	175-150	150-100	100-50	<50
Укупна тврдоћа, као CaCO ₃ , g/m ³	>160	160-140	140-100	100-70	<70
Електропроводљивост, µS/cm	<400	400-600	600-800	800-1500	>1500
Укупне чврсте материје, g/m ³	<300	300-350	350-450	450-600	>600
Укупне сусп. материје, g/m ³	<2	2-5	5-10	10-15	>15
Растворени кисеоник, g/m ³	>7	7-6	6-4	4-3	<3
Засићеност кисеоником, %	80-100	80-70	70-50	50-20	<20
Презасићеност кисеоником		110-120	120-130	130-150	>150
БПК5 при 20°C, g O ₂ /m ³	<2	2-4	4-7	7-15	>15
ХПК из KMnO ₄ , g O ₂ /m ³	<6	6-10	10-15	15-30	>30
Амонијачни азот, g/m ³	<0,1	0,1-0,2	0,2-0,4	0,4-1,0	>1,0
Нитритни азот, g/m ³	<0,01	0,01-0,03	0,03-0,05	0,05-0,2	>0,2
Нитратни азот, g/m ³	<1	1-6	6-12	12-30	>30
Фосфор, g/m ³	<0,01	0,01-0,03	0,03-0,05	0,05-0,1	>0,1
РАН, mg/m ³	<0,1	0,1-0,2	0,1-0,2	0,2-0,5	>0,5
PCBs, mg/m ³	<0,01	<0,02	0,02-0,04	0,04-0,06	>0,06
Фенолни индекс, mg/m ³	<1	1-3	3-5	5-10	>10
Минерална уља, mg/m ³	<10	10-20	20-50	50-100	>100
Детерџенти, mg/m ³	<100	100-200	200-300	300-500	>500
Гвожђе, mg/m ³	<100	100-200	200-500	500-1000	>1000
Манган, mg/m ³	<50	50-100	100-200	200-400	>400
Олово, mg/m ³	<0,1	0,1-0,5	0,5-2	2-5	>5
Кадмијум, mg/m ³	-	0,05-1	1-2	2-5	>5
Арсен, mg/m ³	<10	10-20	20-40	50-70	>70
Укупни хром, mg/m ³	<5	5-15	15-30	30-50	>50
Сулфати, g/m ³	<50	50-75	75-100	100-150	>150
Хлориди, g/m ³	<20	20-40	40-100	100-200	>200
Флуориди, g/m ³	<0,5	0,5-0,7	0,7-1,0	1,0-1,7	>1,7
Укупни колиформи, N/100ml	<50	50-5000	5*103-5*104	5*104-5*105	>105

*Касиндолска ријека спада у прву класу водотока

5. Мониторинг

Одговорно лице постројења дужно је проводити мониторинг загађујућих материја на сљедећи начин:

5.1. Мониторинг за вријеме извођења грађевинских радова:

Мониторинг	Мјерно мјесто	Параметри мониторинга	Учесталост мониторинга	Рок за прва мјерења
Ваздух	према најближим настањеним објектима	SO ₂ , NO ₂ , O ₃ PM10	1 x годишње по 3 дана	За вријеме извођења грађевинских радова, у вријеме сушног периода
Површинске и подземне воде	изнад и испод водозахвата, подземне воде: испод комплекса МХЕ	мутнућа, концентрација, растворени кисеоник и температура воде: рН – вриједност, детерџенти, гвожђе, амонијачни азот, нитритни азот, нитратни азот, манган, фосфор, олово, талог након 0,5 h таложења, кадмијум, укупне суспендоване материје, арсен, БПК5 при 20°C, укупно хром, ХПК дихроматни, сулфати, РАН, хлориди, флуориди, минерална уља	4 x годишње	мјесец дана након почетка радова или у складу са водним актима
Мониторинг еколошки прихватљивог протока	изнад водозахвата и испод комплекса МХЕ		континуирано	од почетка вршења радова
Мониторинг буке	200 m од извора а према најближим настањеним објектима	еквивалентни ниво буке	1x годишње на двије локације	За вријеме извођења грађевинских радова
Мониторинг икhtiофауне и акватичних заједница воде	цијелим простором обухвата пројектом	биотски мониторинг (организми дна-бентос) и организме животних заједница неустона, планктона, нектона и макрофитске вегетације воде	континуирано	од почетка вршења радова
Мониторинг отпада	цијелим простором обухвата пројектом	количина и врста отпада, привремено и крајње складиштење/третма	континуирано	од почетка вршења радова

5.2. Мониторинг у току експлоатације:

Мониторинг	Мјерно мјесто	Параметри мониторинга	Учесталост мониторинга	Рок за прва мјерења
Површинске и подземне воде	изнад и испод водозахвата, подземне воде: испод комплекса МХЕ	температура воде, боја, мутнућа, рН – вриједност, електропроводљивост, редокс вриједности, растворени кисеоник у води суспендоване материје	Једанпут годишње или у складу са водном дозволом или по налогу надлежног инспектора	мјесец дана након почетка експлоатације
Мониторинг еколошки прихватљивог протока	изнад водозахвата и испод комплекса МХЕ		континуирано	од почетка експлоатације
Мониторинг буке	200 m од извора а према најближим настањеним објектима	еквивалентни ниво буке	Једанпут у пет година код машинске зграде	мјесец дана након почетка експлоатације
Мониторинг икhtiофауне и акватичних заједница воде	цијелим простором обухвата пројектом	биотски мониторинг (организми дна-бентос) и организме животних заједница неустона, планктона, нектона и макрофитске вегетације воде	континуирано	од почетка експлоатације
Мониторинг електромагнетног зрачења	у животној средини	електрично и магнетно поље	У складу са рјешењем којим се одобрава употреба извора електромагнетног зрачења	након пуштања МХЕ у рад

5.1. Одговорно лице дужно је мониторинг вршити путем овлашћеног правног лица.

5.2. Уколико измјерене вриједности једног или више контролисних параметара из табеле мониторинга буду изнад дозвољених граничних вриједности, одговорно лице је дужно одмах предузети мјере којима ће се отклонити узрок неправилности, извршити ванредно мјерење за наведени параметар, те о предузетим активностима и извршеном мониторингу обавјестити надлежни инспекцијски орган.

5.3. Одговорно лице дужно је без одлагања пријавити надлежном органу сваку случајну или непредвиђену незгоду или инцидент који значајно утиче на животну средину.

5.4. Одговорно лице постројења дужно је поступати по члану 8. Правилника о методологији и начину вођења регистра постројења и загађивача („Службени гласник Републике Српске“, број 92/07) и у складу са Законом о заштити животне средине о томе извјештавати надлежни орган за вођење регистра.

6. Административна такса за издавање еколошке дозволе обрачуната је и уплаћена у износу од 150,00 КМ.

7. Ово рјешење се даје на период од пет година од дана издавања рјешења, а захтјев за обнављање Рјешења којим се издаје еколошка дозвола подноси се најкасније три мјесеца прије истека важења рјешења, у складу са Правилником о поступку ревизије и обнављања еколошких дозвола („Службени гласник Републике Српске“, бр. 28/13 и 104/17).

8. Приликом подношења захтјева за обнављање Рјешења којим је издата еколошка дозвола, одговорно лице је дужно доставити све доказе о извршеним обавезама из важеће еколошке дозволе, укључујући ажуриран План управљања отпадом који мора садржавати Извјештаје о реализацији збрињавања свих врста отпада из постројења у периоду важења Плана управљања отпадом.

9. Министарство може извршити ванредну ревизију еколошке дозволе у случајевима утврђеним чл. 95. став 1. Закона о заштити животне средине.

10. Уколико одговорно лице постројења, током трајања важења ове дозволе планира промјену природе или функционисања постројења или проширење постројења које може утицати на животну средину, дужно је да о томе обавијести ово Министарство, у складу са чл. 96. Закона о заштити животне средине.

11. Ово рјешење ће бити објављено на интернет страници Министарства за просторно уређење, уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске.

Образложење

Дана 08.06.2020. године, „БУК“ д.о.о. Источно Сарајево, поднијело је Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске захтјев за обнављање еколошке дозволе за МХЕ „Слапи“ на Касиндолској ријеци, на територији општина Источно Ново Сарајево, Источна Илиџа и Трново, инсталисане снаге 0,925 MW.

Еколошка дозвола за коју се у овом поступку тражи обнављање издата је за МХЕ „Слапи“, на Касиндолској ријеци, на територији општина Источно Ново Сарајево, Источна Илиџа и Трново, снаге 0,925 MW и укупне годишње производње 3,7 GWh, тлачно - проточног типа на Касиндолској ријеци. Постројење ће се састојати од бочног водозахвата са таложницом, тлачног цјевовода и мајинске зграде. Водозахват је лоциран 900 метара југоисточно од насеља Слапи а састоји се од успорног - преградног прага и таложнице на десној обали ријеке са припадајућом хидромеханичком опремом. Захват је лоциран на коти 714,00 m.n.m., кота горње воде прелива је 717,00 m n.m, кота крилних зидова је на коти 718,00 m n.m, конструктивне висине око 4,5 метра. Уз природну конфигурацију терена узводно од захвата, са падом корита ријеке од свега 2%, те падом ријеке од око 3% низводно од захвата, као најповољније ријешење се одабрало рјешење са бетонским

преливним прагом висине 3 метра изнад корита ријеке и бочним захватањем воде преко таложнице лоциране на десној обали. На улазну грађевину се наставља таложник који се састоји од прелазног дијела таложнице и тлачне коморе. На бочном захвату - таложници предвиђен је један бочни захват са грубом решетком и вода се у тлачну комору пропушта преко отвора у тлачној комори, опремљеног са фином решетком на улазу у тлачну комору. Из таложника се муљ испушта преко муљног испуста који је опремљен са табластим затварачем. Са десне стране прага наставља се таложник – пјесколов. Таложник је хидраулички и технолошки димензиониран тако да гарантовано уклања честице наноса пречника већег од 0,2 mm. На крају таложника је муљни испуст са затварачем за чишћење талога из таложника. Захваћена количина воде се након таложнице одводи укупаним челичним доводним цјевоводом под притиском, тако да цјевовод по изласку из таложнице, иде десном обалом ријеке у дужини од 970 метара након чега преко пројектованог бетонског моста прелази ријеку и иде лијевом обалом у дужини од 312,89 метара и долази до машинске зграде. Машинско зграда је лоцирана на лијевој обали Касиндолске ријеке, око 350 m југозападно (низводно) од насеља Слапи са котом генераторске плоче 941,00 m.n.m. Приступ до локације машинског постројења је са новоизграђеног пута Источно Сарајево - Јахорина, гдје се након 8 km скреће за село Слапи. Од села је планирана изградња новог приступног пута дужине 1.054 метара до споја са новопроектваним сервисним путем за захват МХЕ Слапи дужине 1.300 метара. Објекат је спратности П+1, тако да је диспозиција објекта ријешена на етажи приземља (ниво генераторске плоче 641,00 m н.м.) а на етажи сутерена (кота 643,00 m н.м. је смјештен монтажни плато, СН постројење, трафо, управљачка опрема и канцеларија са рачунаром и SCADA системом. Димензије машинског постројења одређене су у функцији димензија изабране опреме а габарити исте су: дужина 11,00 m и ширина 10,30 m. У машинском постројењу је смјештена једна *cross flow* турбина са припадајућом опремом. Технолошки простор се састоји од радног – погонског и монтажног дијела машинског постројења, СН постројења, трафоа и канцеларије за особље које ће управљати електраном. Из турбине вода отиче каналом испод објекта. Од машинског постројења се воде одводе до ријеке са два одводна канала дужине 10,0 m. Канал је армирано бетонски, правоугаоног пресека 2,00 x 1,30 метра. За прикључак МХЕ Слапи планира се изградња 10 kV далековода од прикључне тачке до електране.

Уз захтјев за обнављање предметне еколошке дозволе достављени су докази прописани чланом 5. Правилника о поступку ревизије и обнављања еколошких дозвола: изјава одговорног лица, записник надлежног инспектора, Увјерење о важењу Локацијских услова, Стручно мишљење овлашћене институције којим су образложени захтјеви за ревизију одређених услова из еколошке дозволе која се у овом поступку обнавља, ажурирани План управљања отпадом и потврда о уплати административне таксе.

У приложеној изјави одговорног лица се констатује да предметно постројење није изграђено, нити су започети било какви радови на изградњи. С тим у вези, одговорно лице је прибавило Увјерење којим је потврђено да Локацијски услови за изградњу МХЕ „Слапи“ на Касиндолској ријеци број 15.02-364-28/15 од 04.03.2015. године, инсталисане снаге 0,925 MW, нису промјењени.

У складу са Правилником о поступку ревизије и обнављања еколошких дозвола, одговорно лице је затражило ревизију одређених услова из еколошке дозволе која се у овом поступку обнавља, те је приложено Стручно мишљење овлашћене институције

„Екодозвола“ д.о.о. Бања Лука, којим је дато образложење за захтјеве за ревизију одређених услова. Ревизија услова се односи на мјере за заштиту вода и земљишта током експлоатације постројења и ревизију одређених услова мониторинга. Конкретно, затражено је да се изврши ревизија услова који се односи на изградњу сепаратора уља и масти на локацији машинског постројења, из разлога што је рад постројења предвиђен у аутоматском режиму, без присуства људске посаде. С тим у вези, на предметној локацији не постоји могућност настанка зауљених отпадних вода, већ само оборинске воде за које се у оваквим случајевима прописује да се оборинске воде које могу бити оптерћене суспендованим наносом олуцима спроведу у таложник и након тога у крајњи реципијент. Надаље оправдана ревизија је затражена и у обавезама мониторинга у вријеме експлоатације и то: мониторинга буке, мониторинга квалитета воде, укључујући параметре који се морају пратити те утицај електромагнетног зрачења. Као разлог за смањење учесталости буке наведено је да интензитет буке није карактеристичан за овакву врсту објекта, а у складу са Законом о заштити нејонизујућих зрачења („Службени гласник Републике Српске“, број 34/19) за рад постројења се мора прибавити Рјешење којим се одобрава употреба извора електромагнетног зрачења. Параметре и учесталост мониторинга дефинисаће и водни акти тако да се наведени захтјеви за ревизију сматрају оправданим и уважени су у овом рјешењу.

У Записнику надлежног еколошког инспектора је констатовано да изградња предметног постројења није започела те самим тим нису утврђене неправилности или промјене које се односе на постројење и локацију.

Цијенећи наведено, овај орган је закључио да је у поступку обнове рјешења неопходно извршити ревизију услова из предметне еколошке дозволе, на начин да се изврши ревизија одређених мјера заштите животне средине у цјелини и по сегментима, што је учињено у тачки 3. рјешења, прецизирају граничне вриједности за земљиште, што је учињено у тачки 4. рјешења, ревидују мјере мониторинга на начин да се смањи учесталости мониторинга бука и ревидују услови мониторинга квалитета воде и електромагнетног зрачења за вријеме изградње, што је учињено у тачки 5. рјешења, утврде обавезе које се односе на обнову еколошке дозволе као и обавеза поступања по члану 8. Правилника о методологији и начину вођења регистра постројења и загађивача, што је и учињено у поступку обнове предметног рјешења.

Цијенећи да су испуњени услови из члана 5. Правилника о поступку ревизије и обнављања еколошких дозвола, Министарство је на основу члана 94. Закона о заштити животне средине одлучило као у диспозитиву рјешења.

Ово рјешење се даје на период од пет година од дана издавања рјешења, а захтјев за обнављање Рјешења којим се издаје еколошка дозвола подноси се најкасније три мјесеца прије истека важења рјешења, у складу са Правилником о поступку ревизије и обнављања еколошких дозвола („Службени гласник Републике Српске“, бр. 28/13 и 104/17).

Приликом наредног подношења захтјева за обнављање Рјешења о еколошкој дозволи, одговорно лице је дужно доставити све доказе о извршеним обавезама из важеће еколошке дозволе, укључујући ажуриран План управљања отпадом.

Административна такса у износу од 150,00 КМ наплаћена је у складу са Законом о административним таксама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 100/11, 103/11 и 67/13).

Уколико одговорно лице постројења, током трајања важења ове дозволе планира промјену природе или функционисања постројења или проширење постројења које може утицати на животну средину, дужно је да о томе обавијести ово Министарство, у складу са чл. 96. Закона о заштити животне средине.

Ово рјешење ће бити објављено на интернет страници Министарства за просторно уређење, уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске.

Ово рјешење је коначно у управном поступку, те против њега није допуштена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Бањој Луци у року од 30 дана од пријема овог рјешења. Тужба се предаје у два истовјетна примјерка таксирана са 100 КМ судске таксе непосредно Суду или му се препоручено шаље поштом.

Уз тужбу се прилаже ово рјешење у оригиналу или препису.

МИНИСТАР

Сребренка Голић

Достављено:

1. „БУК“ д.о.о. Источно Сарајево
2. Одјељењу за просторно ... општина Источно Ново Сарајево
3. Одјељењу за просторно.....општина Источна Илиџа
4. Одјељењу за просторно.....општина Трново
5. Републичкој управи за инспекцијске послове
6. Евиденцији
7. а/а